

# Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

---

Miloslav A. Valouch

Zpráva ze schůze ústředního výboru JČMF

*Pokroky matematiky, fyziky a astronomie*, Vol. 11 (1966), No. 2, 109--110

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139044>

## Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.



This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

## Z ČINNOSTI JČMF

### Zpráva ze schůze ústředního výboru JČMF

Ústřední Výbor JČMF se sešel ke své pravidelné podzimní schůzi dne 23. listopadu 1965, aby projednal činnost JČMF v uplynulém období od jejího celostátního sjezdu, který se konal v polovině května 1965, a aby posoudil některé problémy další činnosti.

Ve zprávě o činnosti předsednictva ústředního výboru informoval ústřední sekretář s. M. Valouch nejprve o některých opatřeních, která mají podporovat kolektivní práci předsednictva a zajišťovat jeho dobrou spolupráci s pobočkami a ústředními komisemi. Sem patří např. rozdělení péče o jednotlivé úseky činnosti JČMF mezi všechny členy předsednictva, zavedení návštěv jeho členů v pobočkách spojených s přednáškami a další vydávání osvědčeného již Zpravodaje pro informaci členstva prostřednictvím poboček. O vlastní práci poboček, která bude podrobněji projednána na příští schůzi ústředního výboru na jaře 1966, bylo jen konstatováno, že je stále živá a celkem ustálená.

V uplynulém období uspořádala JČMF několik významných akcí nebo se jejich pořádání účastnila. Z vědeckých konferencí s menší mezinárodní účastí, uskutečněnou zejména v rámci smluv se spřátelenými zahraničními společnostmi, jsou to: O magnetických vlastnostech látek (Košice 24.—26. 6. 1965), o piezoelektřině (Liberec, 30. 8.—2. 9. 1965, společně s tamní Vysokou školou strojní a textilní), o deskriptivní geometrii (Žilina, 13.—16. 9. 1965) a konference „Základní vědy — matematika a fyzika“ (pořádána za účasti JČMF Vysokou školou strojní a elektrotechnickou v Plzni v rámci její družby s Technische Hochschule v Karl-Marx-Stadt, Plzeň, 14.—16. 9. 1965). Kromě toho se konaly tři letní vědecké školy, a to dvě matematické: O numerických metodách (Svit, 13.—24. 7. 1965) a o obyčejných diferenciálních rovnicích (Jeseníky 2.—14. 8. 1965) a jedna fyzikální o magnetismu (Podhradí u Ledče n. Sázavou, 13.—25. 9. 1965). Uspořádána byla též pracovní konference o vyučování matematice na vysokých školách technických (Žilina, 9.—11. 9. 1965). Plán akcí na rok 1965 byl tím v podstatě úspěšně splněn a částečně překročen. O jednotlivých akcích se postupně uveřejňují zprávy v PMFA.

Předsednictvo se také zabývalo výsledky dvou dalších pracovních porad, které nebyly konány v rámci JČMF, ale jejichž témata mají vztah k její činnosti. Byla to porada o otázkách vědecko-výzkumné práce kateder fyziky na pedagogických fakultách (Nitra, 18. a 19. 5. 1965), která mimo jiné doporučila JČMF, aby pracovníky těchto kateder větší měrou zapojila do práce na modernizaci vyučování matematice a fyzice. Druhá z nich, konference o vyučování astronomii, uspořádána pedagogickou fakultou v Plzni (21.—23. 9. 1965), navrhla, aby byla navázána spolupráce mezi pedagogickou komisí Československé astronomické společnosti a ústřední komisí JČMF pro vyučování fyzice zejména na otázkách modernizace vyučování. Obě doporučení byla přijata.

Jako každoročně uspořádaly některé pobočky JČMF letní školy pro učitele matematiky a fyziky škol 1. a 2. cyklu. Po dvou matematických školách uspořádaly pobočky pražská, liberecká, budějovická a žilinská. Zvolenská pobočka konala vedle matematické školy též fyzikální pro učitele 1. cyklu a další fyzikální školy uspořádaly ještě pobočky v Brně a v Trnavě. Tyto školy, pořádané v úzké spolupráci s krajskými pedagogickými ústavami, jsou důležitou složkou činnosti JČMF a budou v dalších letech stále více zaměřovány k moderním partiím matematiky a fyziky v souvislosti s připravovanou modernizací výuky.

Dále byl v rámci zprávy projednán a schválen předběžný plán akcí na rok 1966, který bude

uveřejněn na jiném místě v PMFA<sup>1)</sup>). Zásadně byla též schválena nabídka účinná Mezinárodní komisi pro vyučování matematice, že by JČMF byla ochotna uspořádat ve spolupráci s universitou J. E. Purkyně a s podporou UNESCO koncem roku 1966 v Brně mezinárodní kolokvium o modernizačních snahách ve vyučování matematice v evropských zemích. Je však zatím nejisté, zda nabídka bude přijata, poněvadž o uspořádání kolokvia projevil zájem i jiné evropské země.

Ve Státním pedagogickém nakladatelství vyšel „Přehled nejdůležitějších pojmů a veličin ve vyučování fyzice“, který vypracovala ústřední terminologická komise pro fyziku JČMF a který ministerstvo školství a kultury schválilo jako doporučenou normu pro školskou terminologii na školách 1. a 2. cyklu. V tisku je též druhé přepracované vydání obdobné terminologické publikace „Názvy a značky školské matematiky“ připravené ústřední terminologickou komisí pro matematiku.

JČMF se podařilo vypůjčit anglické instruktážní fyzikální filmy pro učitele škol 2. cyklu, v nichž se ukazuje vzorné předvádění demonstračních pokusů z některých úseků fyziky. Filmy jsou postupně zasílány jednotlivým pobočkám JČMF, které je předvádějí učitelům.

Předsednictvo se dále zabývalo některými otázkami matematické a fyzikální olympiády, zejména jak zdokonalit tematické řízení přednášek a seminářů pořádaných pobočkami JČMF pro žáky, kteří se účastní olympiád, jak zlepšit distribuci brožurek vydávaných nakladatelstvím Mladá Fronta pro účastníky olympiád ve sbírce „Škola mladých matematiků“ a jinými organizačními opatřeními k zlepšení podmínek pro rozvoj obou olympiád. Příslušné náměty byly projednány s oběma ústředními výbory olympiád.

Pokud jde o zahraniční styky JČMF, pokračovala vzájemná výměna delegátů se sesterskými společnostmi v Bulharsku, Maďarsku, NDR a Polsku, a to v podstatě v témž rozsahu jako v minulých letech. Největší zájem se u našich členů projevuje o cesty do NDR a relativně nejmenší je o Bulharsko. Nově se začalo jednat o podobné spolupráci s jugoslávskou matematicko-fyzikální společností, která pozvala naše dva delegáty na svůj IV. kongres konaný v říjnu v Sarajevu.

Na konci zprávy byl uveden stav členské základny JČMF, který dosáhl 3057 členů. Po diskusi, v níž členové ústředního výboru podali několik připomínek k uplynulé i budoucí činnosti JČMF, byla zpráva schválena.

Zprávu o jednáních spojených se zřízením Kabinetu pro modernizaci vyučování JČMF a o problematice další práce na výzkumu nového pojetí vyučování matematice a fyzice přednesl předseda JČMF s. F. Kahuda. Část této zprávy je uveřejněna v tomto čísle PMFA v článku „Problémy modernizace vyučování matematice a fyzice u nás“. V diskusi ke zprávě byla mimo jiné zdůrazněna potřeba propagovat myšlenky nového pojetí obsahu a metod výuky mezi učiteli i v širší veřejnosti, zintenzivnit práce na cílech a celkové koncepci modernizace, zabezpečit úzkou koordinaci a spolupráci mezi matematikou a fyzikou, získat ke spolupráci ve větší míře vědecké pracovníky a rozvinout školení učitelů na základě dobrovolnosti. Ústřední výbor pak vyslovil souhlas se zprávou, jakož i se zřízením Kabinetu a s programem jeho práce a schválil návrh na složení jeho vědecké rady.

V dalším ústřední výbor projednal činnost ústředních komisí JČMF a schválil některé změny v jejich organizaci a složení. V diskusi bylo poukázáno na potřebu zlepšit spolupráci některých komisí a na značné obtíže v jejich práci, které jsou způsobeny nedostatečným přísunem zahraniční literatury a jiných materiálů, jejichž studium by pomohlo prohloubit práci zejména v otázkách zlepšování a modernizace vyučování na školách všech stupňů.

Konečně ústřední výbor schválil návrh na některá organizační opatření pro zlepšení spolupráce pražské a středoečeské pobočky JČMF se zřetelem na to, že přirozeným centrem středoečeského kraje je hlavní město Praha.

*Miloslav Valouch*

---

<sup>1)</sup> Přehled konferencí v r. 1966, PMFA 11 (1966), 116